

8 SKYRIUS. Mokymosi stilių pritaikymas

Etapo struktūra

1 Tikslas ir uždaviniai;	6 Pagrindimas
2 Rezultatai	7 Veiklos
3 Įvadas	8 Rezultatai
4 Pagrindiniai IM principai	9 Papildomi ištekliai
5 Ryšys su WP2	10 Šio etapo vertė

Tikslas ir uždaviniai

TŠio skyriaus tikslas – padėti suaugusiųjų mokytojams kurti įvairiems mokymosi stiliams pritaikytas mokymosi veiklas, tą patį turinį transformuojant į įvairius formatus pagal IM principus.

OBJECTIVES

1. Nustatyti skirtingų mokymosi stilių tikslą ir vaidmenį taikant IM. 2. Pristatyti pagrindinius mokymosi stilius. 3. Parodyti, kaip naudoti DI įrankius, kuriant turinį skirtingiems mokymosi stiliams.	4. Taikyti IM principus, suskaidant turinį ir pakartotinai naudojant pagrindinius elementus skirtingais formatais. 5. Pristatyti papildomus išteklius, kuriuos galima taikyti skirtingų turinio formatų rengimui.

Rezultatai

Suaugusiųjų mokytojas sugebės kurti ir pritaikyti mokymosi veiklas skirtingiems mokymosi stiliams, struktūrizuoti jas naudojant IM principus, naudoti skirtingus turinio formatus kaip mokymosi paskatas ir koreguoti veiklas atsižvelgiant į mokinių reakciją.

Įvadas

Suaugusieji suvokia ir apdoroja mokymosi turinį skirtingai, todėl norint užtikrinti veiksmingą mokymą būtina prisitaikyti prie skirtingų mokymosi stilių. Mokytojams reikia praktinių žinių, kaip taikant IM principus, turinį paversti vaizdo, garso ir teksto formatais. Visi šio skyriaus pavyzdžiai siejami su dezinformaciniu turiniu, siekiant iliustruoti, kaip tas pats turinys gali būti pritaikytas skirtingiems mokymosi formatams naudojant DI. Realaus pasaulio pavyzdžiai pristatomi naudojant tekstą, vaizdo ir garso elementus.

Pagrindiniai taikomi CT principai

Abstrakcija – mokymosi veikla, kuri sutelkta į pagrindinę žinią, atskiriant prasmę nuo konkrečių formų. Tai leidžia tą patį turinį pakartotinai naudoti ir transformuoti įvairiais mokymosi formatais, nepriklausomai nuo originalios laikmenos.

Šablonų atpažinimas – mokytojai, naudodami DI įrankius, atpažįsta pasikartojančius sąveikos modelius, pvz., turinio generavimą, konvertavimą iš vieno formato į kitą. Šių panašumų atpažinimas padeda efektyviai turimus įgūdžius panaudoti skirtingose platformose.

Šie principai leidžia lanksčiai pritaikyti mokymosi formatus pagal mokinių reakcijas, neturint techninių žinių.

Ryšys su WP2 moduliu

M3: skaidrė (17), „Kas padaro suaugusiuosius studentus kitokiais“ nurodo, kad IM turėtų būti pristatomas skirtingai pagal besimokančiųjų mokymo stilius; skaidrė (22): „Gero pamokos plano elementai“, viena iš pagrindinių įtraukimo strategijos ypatybių yra „Įvairių mokymosi stilių taikymas“. M5: skaidrė (35), „Mokymosi stiliai ir prioritetiniai metodai, skirti patenkinti įvairius mokinių poreikius“ pristato tokius mokymosi stilius kaip vizualinis, audialinis, kinestetinis ir rašytinis.

Pagrindimas

Kodėl reikia taikyti skirtingus turinio formatus skirtingiems mokymosi stiliams?

Suaugę mokiniai skiriasi tuo, kaip jie apdoroja informaciją. Naudojant kelis turinio formatus, sumažėja kognityvinė apkrova ir pagerėja supratimas bei įsitraukimas.

Kodėl reikia naudoti DI įrankius skirtingiems mokymosi stiliams kurti?

DI įrankiai leidžia mokytojams greitai kurti ir konvertuoti mokymosi medžiagą, turint ribotą laiką ir techninius įgūdžius. DI įrankiai leidžia mokytojams parengti skirtingus to paties turinio formatus.

Kodėl reikia sutelkti dėmesį į formatus, o ne į mokymosi stilius?

Turinio formatai yra pastebimi ir pritaikomi mokymo metu. Jie leidžia mokytojams lanksčiai reaguoti į mokinių reakcijas be formalaus diagnostavimo.

Kodėl taikyti IM?

IM palaiko struktūrizuotą turinio pakartotinį naudojimą ir transformavimą. Ji padeda mokytojams suskaidyti turinį, identifikuoti pakartotinai naudojamus elementus ir taikyti juos įvairiuose formatuose.

Kodėl pakanka paprasto stebėjimo?

Suaugusiųjų mokymosi metu greitas grįžtamasis ryšys ir įsitraukimas dažnai yra patikimesni nei formalūs testai. Klausimų, dėmesio ir aiškumo poreikių stebėjimas padeda laiku pritaikyti tinkamą formatą.

1 užduotis: vizualinio turinio parengimas

DI - grįstas skaidrių, vaizdų ir trumpų vaizdo įrašų kūrimas

Tikslas: įgalinti paruošti vaizdinę mokymo medžiagą naudojant DI ir turint minimalias technines žinias.

Rezultatas: gebėjimas parengti vizualinę mokymo medžiagą naudojant DI įrankius.

SKAIDRĖS

1. Atidarykite <https://gamma.app/>
2. Spustelėkite „Sukurti naują (DI)“
3. Pasirinkite „Sukurti“
4. Įveskite temą (pvz., „Dezinformacija“)
5. Spustelėkite „Sukurti“
6. Redaguokite ir atsisiųskite PPTX formatu

INFOGRAFIKAS

1. Atidarykite <https://chatgpt.com/>
2. Pradėti naują pokalbį
3. Įveskite komandą (pvz., „Sukurti infografiką apie dezinformaciją“)
4. Atsisiųskite sukurtą vaizdą

DISINFORMATION

False or misleading information used deliberately to mislead or manipulate people.

SOURCES

SOCIAL MEDIA

WEBSITES

TRADITIONAL MEDIA

INDIVIDUALS

HOW TO SPOT DISINFORMATION

SENSATIONAL HEADLINES

UNVERIFIED SOURCES

MANIPULATED CONTENT

APPEAL TO EMOTIONS

Kai kurios AI priemonės reikalauja registracijos, tačiau aprašytos funkcijos yra prieinamos nemokamai arba pagal „freemium“ modelį.

1 veikla: vizualinio turinio paruošimas

VAIZDO KŪRIMAS IŠ PAVEIKSLIUKO*

1. Atidarykite <https://app.heygen.com/>
2. Spustelėkite „Sukurti“ → „Sukurti vaizdo įrašą“
3. Pasirinkite „Nuotrauka į vaizdo įrašą“. Įkelkite vieną vaizdą (pvz., žiurkės nuotrauką).
4. Įklijuokite trumpą scenarijų (pvz., „Žiurkės niekada nemeluoja... Nes jos nekalba.“)
5. Pasirinkite balsą ir kalbą.
6. Spustelėkite „Sukurti“.
7. Atsisiųskite sukurtą vaizdo įrašą.

Rezultatai:

- DI sugeneruotas skaidrių rinkinys su vaizdais.
- DI sugeneruota infografikas, tinkamas vizualiam paaiškinimui.
- DI sugeneruotas vaizdo įrašo pavyzdys iš vieno paveikslo su garsu.

IM principai:

- **Abstrakcija** – kuriant skaidres, infografiką ar trumpus vaizdo įrašus, dėmesys skiriamas pagrindinės žinutės išsaugojimui, nepriklausomai nuo vaizdinių detalių.
- Šablonų atpažinimas – kuriant ar transformuojant vaizdinį turinį, dėmesys skiriamas pasikartojančių sąveikos modelių su įvairiais DI įrankiais atpažinimui, pvz., pateikiant užuominą ir pateikiant įvestį kitu formatu.

Vizualus turinys yra pagrindinis mokymosi formatas, kai mokiniai gali iššifruoti prasmę tiesiogiai iš vaizdų be papildomų paaiškinimų žodžiu ar tekstu.

2 uždutis. Garso turinio paruošimas

Kalba grįsto garso turinio generavimas ir konvertavimas

Tikslas. Sudaryti sąlygas mokytojams parengti mokymosi turinį garsu, generuojant garsą iš teksto ir išgaunant vaizdo įrašus su tekstu.

Rezultatas. Gebėjimas generuoti, konvertuoti ir pakartotinai naudoti garsu grįstą turinį kaip atskirą mokymosi medžiagą.

SKAIDRIŲ KOMENTARAI*

1. Paruoškite skaidres su pastabomis.
2. Išsaugokite pristatymą kaip PPTX formatu.
3. Atidarykite <https://www.narakeet.com/>
4. Spustelėkite „Įrankiai“ → „Skaidrės į vaizdo įrašą...“ → „Išbandyti dabar“
5. Įkelkite PPTX failą.
6. Spustelėkite „Tęsti“
7. Spustelėkite „Sukurti vaizdo įrašą“
8. Atsisiųskite vaizdo įrašą su komentarais.

KALBA IŠ TEKSTO*

1. Atidarykite <https://elevenlabs.io/>
2. Spustelėkite „Tekstas į kalbą“
3. Įveskite tekstą (pvz., „Sveiki, tai automatinis saugumo skambutis iš jūsų banko. Mes aptikome neįprastą veiklą jūsų sąskaitoje. Nedelsdami patvirtinkite savo tapatybę, kad išvengtumėte sąskaitos užblokavimo.“)
4. Pasirinkite balsą ir kalbą.
5. Spustelėkite „Generuoti kalbą“.
6. Atsisiųskite garso failą

2 užduotis. Garso turinio paruošimas

GARSO ĮRAŠO KŪRIMAS IŠ VAIZDO ĮRAŠO

1. Atidarykite <https://cloudconvert.com>
2. Įkelkite vaizdo įrašo failą (pvz., skaidrių komentarų vaizdo įrašą)
3. Pasirinkite MP3 kaip išvesties formatą
4. Spauskite „Konvertuoti“
5. Atsisiųskite garso failą

Rezultatai:

- Automatiškai įgarsintos skaidrės, pagrįstos pranešėjo pastabomis.
- Sintetinis balso įrašas, sukurtas tiesiogiai iš teksto.

Tik garso failas, išgautas iš vaizdo įrašo turinio.

IM principai:

Abstrakcija – sakytinis turinys yra atskiriamas nuo jo originalaus šaltinio (skaidrių, teksto ar vaizdo įrašo), kad prasmė būtų perteikiama tik per garso.

Šablonų atpažinimas – mokytojai pripažįsta, kad skirtingi garso įrankiai veikia panašiai, pvz., pateikia tekstą, pasirenka kalbos išvestį arba konvertuoja esamą mediją į garso įrašą.

Audialinis mokymasis yra tuomet, kai mokiniai gali suprasti ir paaiškinti turinį vien klausydamiesi ir neprašo vizualių užuominų ar parašyto teksto.

T

3 veikla. Teksto paruošimas

Mokymo medžiagos, skirtos skaitymui, analizei ir diagnostikai kūrimas bei konvertavimas į tekstą

Tikslas. Sudaryti sąlygas mokytojams kurti, išgauti ir naudoti turinį tekstu kaip lankstų mokymo formatą.

Rezultatas. Gebėjimas parengti ir pakartotinai naudoti mokymosi medžiagas tekstu.

SUKURTAS PRANEŠIMAS TEKSTU

1. Atidarykite <https://chatgpt.com/>
2. Pradėkite naują pokalbį
3. Įveskite užklausą (pvz., „Sukurti trumpą žinutės tekstą, apsimitant šeimos nariu, kuris teigia, kad jam reikia skubios pagalbos“).
4. Peržiūrėkite ir nukopijuokite sugeneruotą žinutę

Sukurta trumpas apgaulingos žinutės pavyzdys:

„Mama, man atsitiko nelaimė ir man reikia pagalbos. Vėliau paaiškinsiu – prašau, nedelsiant man atsakyk.“

IM principai:

- **Abstrakcija** – sutelkia dėmesį į prasmės išgavimą iš turinio, pateikto žodžiu ar vaizdu, ir pateikia turinį tekstu, kuris gali būti pakartotinai naudojamas nepriklausomai nuo originalaus formato.
- **Šablonų atpažinimas** – sutelkia dėmesį į pasikartojančių darbo eigų atpažinimą naudojant DI įrankius, skirtus tekstui generuoti, pvz., įvedant komandas, tobulinant rezultatus ir keičiant turinį iš kitų formatų į tekstą.

T**3 užduotis. Teksto paruošimas****VAIZDO ĮRAŠO TRANSCRIPCIJA**

1. Atidarykite <https://www.youtube.com/>
2. Pasirinkite vaizdo įrašą
3. Spustelėkite „...daugiau“ po vaizdo įrašų
4. Spustelėkite „Rodyti transkriptą“
5. (Pasirinktina) Jei reikia, peržiūrėkite laiko žymes
6. Pasirinkite ir nukopijuokite transkripcijos tekstą

MOKYMOŠI STILIAUS DIAGNOSTIKA

1. Atidarykite <https://claude.ai/>
2. Pradėkite naują pokalbį.
3. Įklijuokite šį nurodymą: „Jūs padedate suaugusiųjų mokytojui per tiesioginę mokymo sesiją. Paaiškinkite, kaip nustatyti, kuris mokymosi formatas (vizualinis, garso ar tekstinis) geriausiai tinka mokiniams realiuoju laiku. Sutelkite dėmesį į stebimus elgesio modelius, tipines mokinių reakcijas ir praktinius signalus, kurie rodo, kad vienas formatas yra labiau pageidaujamas už kitus.“
4. Patarimai turi būti glausti ir praktiški.
5. Peržiūrėkite sukurtus nurodymus.
6. Taikykite siūlomus stebėjimo signalus veiklos metu.

Rezultatai:

- Sukurtas trumpas žinutės tekstas, iliustruojantis dezinformacijos modelį.
- Iš vaizdo įrašo išgauta transkripcija, skirta skaityti ir analizuoti.
- DI generuojami nurodymai yra skirti diagnostikai realiu laiku.

Tekstinis mokymasis dominuoja, kai mokiniai teikia pirmenybę skaitymui, komentarų rašymui ir rašytinio turinio apmąstymui bei gali aiškiau suprasti ir paaiškinti perskaitytas idėjas tekste.

Iššūkliai

Suaugusiųjų mokytojams iššūkliai kyla, kai jie turi pateikti mokymo turinį skirtingais formatais, pritaikytais skirtingiems mokymosi stiliams internete ir fiziniėje erdvėje.

Kognityvinė perkrova

Skirtingų turinio formų priartėjimas skirtingiems mokymo stiliams reikalauja daug pastangų iš mokytojų, kadangi dėmesys perkėliamas nuo IM principų taikymo prie sudėtingų instrukcijų.

Mokytojo pasitikėjimas savimi

Suaugusiųjų mokytojai gali jaustis nepasitikintys savimi, kai veda IM veiklas, ypač kai reikia naudoti įvairias turinio formas ir (arba) pristatyti naują turinį. Tai gali paveikti jų pasitikėjimą savimi.

Vertinimas ir atsiliepimai

Jei besimokantieji informaciją apie IM gauna įvairiomis formomis, jiems gali būti sudėtinga pateikti vieningas vertinimo priemones.

Perdidelis pasitikėjimas mokymosi stiliais

Per didelis pasitikėjimas mokymosi stiliais gali nukreipti dėmesį nuo efektyvesnio mokymo ir lemti fragmentišką mokymo programos struktūrą, kurioje pirmenybė teikiama formai, o ne mokymosi rezultatams.

Apibendrinti IM principai

IM principai yra abstraktūs. Pristatant IM principus skirtingomis formomis, jie gali būti pernelyg supaprastinti arba iškreipti.

Skaitmeninių technologijų naudojimo įgūdžiai

Mokytojai gali neturėti praktinių įgūdžių dirbti su įvairiais skaitmeniniais įrankiais, reikalingais IM turinį konvertuoti į skirtingus formatus.

Papildomi ištekliai

Yra papildomų nemokamų įrankių, skirtų įvairių formatų turiniui kurti. Dauguma jų reikalauja vartotojo prisijungimo. Paprastai tai galima padaryti naudojant standartinę „Google“ paskyrą.

Teksto generavimas

<https://chatgpt.com/>
<https://claude.ai/>
<https://gemini.google.com/>
<https://www.perplexity.ai/>

Paveikslėlių generavimas

<https://chatgpt.com/images>
<https://leonardo.ai/>
<https://www.canva.com/>
<https://ideogram.ai/>

Kalbos generavimas

<https://elevenlabs.io/>
<https://www.narakeet.com/>
<https://murf.ai/>
<https://ttsmaker.com>

Vaizdo įrašų generavimas

<https://app.heygen.com/>
<https://runwayml.com/>
<https://pictory.ai/>
<https://pika.art/>

Skaidrių generavimas

<https://gamma.app/>
<https://www.canva.com/>

Pažalvokite

Koks yra jūsų mėgstamiausias įrankis?

What is the value of this stage?

Šiame skyriuje pagrindžiama būtinybė pritaikyti skirtingus mokymo turinio formatus skirtingiems mokymo stiliams:

- Vizualinis
- Audialinis
- Kinestetinis
- Rašytinis

Šiame skyriuje pateikiamos praktinės rekomendacijos, kaip parengti mokymo turinį įvairiais formatais:

- Vaizdinis turinys
- Garso turinys
- Rašytinis turinys

Šis skyrius skirtas suaugusiųjų mokytojams:

- Pateikiami praktiniai pavyzdžiai, kaip pritaikyti mokymo turinį pagal skirtingus mokymosi stilius;
- Stiprinamas suaugusiųjų mokytojų pasitikėjimas savimi ir kognityvinis sąmoningumas.

